

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه هشتاد و چهارم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

«سورة مبارکه زمر»

آیات ۳ - ۱۱ از سورة مبارکه زمر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ

فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ

دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي

مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

ترجمه آیات ۳ - ۱

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

کتابی که از جانب خدای عزیز حکیم نازل شده است. (۱)

حتماً ما به سوی تو این کتاب را به حق نازل نمودیم. پس عبادت کن خدا را در حالی که برای او دین را خالص کرده باشی. (۲) آگاه باش، دین خالص مال خدا است و کسانی که غیر از خدا اولیائی برای خود می گیرند، (می گویند:) آن ها را عبادت نمی کنیم، مگر به خاطر اینکه ما را (آن ها) در مرتبه قرب به خدا نزدیک کنند. قطعاً خدا بینشان در آنچه آن ها درباره آن اختلاف دارند، حکم می کند. حتماً خدا کسی را که دروغگوی کافری است، هدایت نمی کند. (۳)

برداشت از آیات ۳ - ۱ (بندگی با اخلاص)

سالک الی الله باید بداند که وقتی از قرآن می تواند کمال استفاده را بکند که بندگی خدا را رسماً انجام دهد و راه و روش و دینش را برای خدا خالص قرار دهد زیرا دین خالص تنها برای خدا باید باشد و نباید غیر خدا را ولو به عنوان رابط بین خدا و خلق و بدون اذن پروردگار ولی خود بداند و بداند که خدا کافر دروغگو

آيات ۱۵ - ۷ از سورة مبارکه زمر

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا

يَرْضَاهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا

كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا

رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نِسِيًّا مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَ

جَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ

أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَ

يَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا

يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ أَلْبَابٍ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ

أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَقَّى الصَّابِرُونَ

أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَ

أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ

دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا

ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾

ترجمه آیات ۱۵-۷

اگر کافر شوید، خدا از شما بی نیاز است و برای بندگانش کفر را رضایت نمی دهد و اگر شکر کنید، خدا برای شما از آن شکر راضی می شود و هیچ گناهکاری گناه دیگری را به دوش نمی کشد. سپس برگشت شما به سوی پروردگارتان خواهد بود. پس شما را به آنچه کرده اید خبر می دهد. قطعاً خدا دانا است به آنچه در دلها می گذرد. (۷)

و زمانی که به انسان ضرری می رسد، پروردگارش را می خواند، در حالی که به طرف او بر می گردد. سپس وقتی که خدا نعمتی از نزد خود به او می دهد، آنچه را که قبلاً به خاطر آن می خوانده، فراموش می کند و برای خدا اصدادی قرار می دهد، برای اینکه از راه خدا منحرف شود. بگو: کمی از کفرت بهره بگیر، حتماً تو از اهل آتشی. (۸)

آیا چه کسی است که او لحظات شب را به عبادت مشغول است، در حال سجده و در حال قیام از آخرت می ترسد و امید رحمت پروردگارش را دارد؟ بگو: آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند با هم مساوی هستند؟ جز این نیست که صاحبان مغز متذکر می شوند. (۹)

بگو: ای بندگان من که ایمان آورده اید، تقوای پروردگارتان را داشته باشید، برای کسانی که در این دنیا نیکی کرده اند نیکی است و زمین خدا وسیع است. جز این نیست که صابران اجرشان کامل و بی حساب داده می شود. (۱۰)

بگو: قطعاً به من فرمان داده شده که خدا را بندگی کنم در حالی که دین را برای او خالص کرده باشم. (۱۱) و مأموریت دارم که من اوّل مسلمان باشم. (۱۲)

بگو: اگر من معصیت پروردگارم را بکنم، از عذاب روز بزرگ می ترسم. (۱۳)

بگو: من بندگی خدا را در حالی که برای او دینم را خالص کرده ام، می کنم. (۱۴)

پس شما هر چه را می خواهید، غیر از خدا عبادت کنید. بگو: زیانکاران کسانی هستند که به خود و خویشاوندانشان روز قیامت ضرر می زنند. آگاه باشید که همین است آن ضرر آشکار. (۱۵)

برداشت از آیات ۱۵ - ۷ (نکات قابل توجه)

سالک الی الله باید نکات زیر را کاملاً به خاطر بسپارد و در راه سیر و سلوکش به آنها عمل کند:

- ۱ - باید بداند که خدای تعالی بی نیاز از اعمال و عبادات او است.
- ۲ - باید بداند که خدا برای بندگانش کفر و کفران نعمت را رضایت نمی دهد.
- ۳ - باید بداند که خدای تعالی می خواهد بندگانش شاکر باشند تا از آنها راضی شود.
- ۴ - باید بداند که بار گناه کسی را دیگری به دوش نمی کشد.
- ۵ - باید بداند که برگشت همه به سوی خدا است و خدای تعالی او را آگاه می کند به آنچه که عمل کرده و آنچه که در قلبش گذشته است.
- ۶ - نباید وقتی دارای نعمت است خدا را فراموش کند و برای خدا شریک قرار دهد ولی وقتی که کمبود و ناراحتی بر او فشار می آورد دست به دامن پروردگار بزند و دعا کند. زیرا خدا از این گونه افراد منافق بیزار است و آنها را جهنمی می داند.
- ۷ - باید با کمال استقامت در نیمه های شب لحظاتی مشغول عبادت باشد، سجده کند و در حال قیام با خدا مناجات کند و از روز قیامت بترسد و در عین حال امیدوار به رحمت پروردگار باشد.
- ۸ - باید بداند و متذکر این معنی همیشه باشد که شخص دانا و نادان در پیشرفتهای روحی مساوی نیستند.
- ۹ - سالک الی الله باید تقوی و نگهداری خود از معصیت پروردگارش را رعایت کند.
- ۱۰ - باید به کسانی که در این دنیا به او خوبی می کنند خوبی کند.
- ۱۱ - بداند که زمین خدا وسعت دارد و می تواند برای جلب خوبیها در آن سفر کند.
- ۱۲ - بداند که خدای تعالی جزای صابرين و کسانی که دارای استقامت اند را بی حساب عنایت می کند.
- ۱۳ - باید عبادت و دینش روی اخلاص باشد و تنها خدا را عبادت کند.
- ۱۴ - باید به قدری در سیر و سلوکش جدی باشد که در بین همه از همه تسلیم تر در برابر اوامر الهی باشد.
- ۱۵ - باید برای معصیتش، از عذاب روز قیامت بترسد.

۱۶ - باید معتقد باشد که پیامبر اکرم ﷺ بنده خالص خدا بوده است.

۱۷ - نباید هر چه نفس اماره اش می خواهد، آن را بپرستد.

۱۸ - کسانی که این راه و روش و الگو بودن پیامبر اکرم ﷺ را برای خود قرار ندهند، به خودشان و اهل بیت شان ضرر رسانده اند و بسیار ضرر آشکاری نموده اند.

آیات ۲۴ - ۱۷ از سوره مبارکه زمر

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى

فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ

هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ

أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا

غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ

تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ

زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ

لَذِكْرَى لَأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾ أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ

مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٢﴾

اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ

يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ

يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَنْ يَتَّقِي

بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ قِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ

تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

ترجمه آیات ۲۴ - ۱۷

و کسانی که از بندگی طاغوت اجتناب می کنند و به سوی خدا بر می گردند، بر آن ها بشارت باد، پس به بندگان من بشارت بده. (۱۷)

کسانی که سخن را می شنوند و از نیکوترینش پیروی می کنند، آن ها کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده و آن ها همان صاحبان مغزند. (۱۸)

آیا کسی که فرمان عذاب بر او تحقق پیدا کرده، آیا پس تو می توانی کسی را که در آتش است نجات دهی؟ (۱۹)

ولی کسانی که تقوای پروردگارشان را پیشه کرده اند، برای آن ها قصرهایی است که بالای آن قصرها، قصرهای بنا شده دیگری است و از زیر آن قصرها نهرهایی جاری است. (این) وعده خدا است. خدا وعده را تخلف نمی کند. (۲۰)

آیا ندیدی که قطعاً خدا از آسمان آب را نازل کرد، پس آن را به طرف چشمه هایی در زمین روان کرد، سپس بوسیله آن زراعت هایی به رنگ های مختلف خارج می نماید، سپس خشک می شود، پس آن را زرد شده می بینی، سپس آن را خرد قرار می دهد؟ حتماً در آن یادآوری برای صاحبان مغزها است. (۲۱)

پس آیا چه کسی است که خدا به او شرح صدر برای پذیرش اسلام داده است، پس او بر نوری از پروردگارش واقع شده است؟ پس وای بر آن هایی که قلوبشان در برابر ذکر خدا قساوت گرفته، این ها در گمراهی آشکاری هستند. (۲۲)

خدا بهترین حدیث را نازل کرده به صورت کتابی که آیاتش مشابه یکدیگرند، آیاتی مکرر دارد.

پوستهای کسانی که از پروردگارشان می ترسند، از شنیدن آن به لرزه می افتد. سپس بدنشان و روحشان در مقابل ذکر خدا نرم می گردد. آن هدایت خدا است که بوسیله آن کسی را که بخواهد هدایت می کند و کسی را که خدا گمراه کند، پس برای او راهنمایی نیست. (۲۳)

آیا چه کسی است که بتواند بوسیله وجهه خود بدی عذاب روز قیامت را از خود دور کند؟ و به ستمگران گفته می شود: بپیشید آنچه را که بدست آورده اید. (۲۴)

برداشت از آیات ۲۴ - ۱۷ (دوازده مورد از نکات مهم)

سالک الی الله باید با توجه به مسائل زیر خودش را اصلاح کند:

- ۱ - اگر بخواهد به حقیقت برسد، باید خودش را از هرگونه پرستش غیر خدا دور نگه دارد.
- ۲ - اگر بخواهد خدای تعالی به او بشارت بهشت بدهد، باید در خانه خدا انابه و توبه کند.
- ۳ - اگر بخواهد از جانب خدا هدایت شود و صاحب عقل و مغز و معرفت گردد. باید سخنان را بشنود و بهترین آن را انتخاب کند.
- ۴ - اگر بخواهد وظیفه اش را انجام بدهد، باید به آنهایی که امر به معروف و نهی از منکر را می پذیرند، امر به معروف و نهی از منکر کند و آنهایی که نمی پذیرند، خودش را برای آن ها به زحمت نیندازد.
- ۵ - اگر بخواهد در غرفه های بهشتی که از دامن آن ها نهرها جاری است برسد، باید تا می تواند تقوی را رعایت کند.
- ۶ - اگر بخواهد اعتقاداتش صحیح باشد، باید معتقد به این که خدا خلف وعده نمی کند، باشد.
- ۷ - اگر بخواهد از صاحبان مغز و عقل محسوب شود، باید در نشانه های خدا در آسمانها و زمین تفکر کند و چگونگی بیرون آمدن زراعت را از زمین بفهمد.
- ۸ - اگر بخواهد از طرف پروردگارش نوری به قلبش بتابد، باید شرح صدری در مقابل دستورات اسلام داشته باشد.
- ۹ - اگر بخواهد گمراه نشود باید از قساوت قلب با یاد خدا دوری کند.
- ۱۰ - اگر بخواهد در مقابل آیات الهی بدنش بلرزد، باید کتاب خدا را با تدبر بخواند.
- ۱۱ - اگر بخواهد خدا او را هدایت کند، باید از هدایت غیر خدا دوری کند تا گمراه نشود.
- ۱۲ - اگر بخواهد از عذابهای سخت روز قیامت دور شود، به مسائل بالا عمل کند تا به او گفته نشود که عذابهای سخت را بپیشید به خاطر آن چه که انجام داده اید.